

Invloed Activiteitenbesluit/BEMS op onderhoud en inspecties van stookinstallaties

Op 1 januari 2008 zijn de meeste Algemene Maatregelen van Bestuur in het kader van de Wet Milieubeheer (de zogenaamde 8.40 AMvB's) vervangen door het "Besluit algemene regels inrichtingen milieubeheer" (beter bekend als: Activiteitenbesluit). Door de komst van dit Activiteitenbesluit zijn de wettelijke voorschriften voor keuring en onderhoud van stook- en verwarmingsinstallaties behoorlijk gewijzigd. Inmiddels zijn per 1 april jl. deze voorschriften uit het Activiteitenbesluit geschrapd en opgenomen in het Besluit emissie-eisen middelgrote stookinstallaties milieubeheer (BEMS). In deze nieuwsbrief gaan we kort in op de wijzigingen in de regelgeving.

Inleiding en historie:

Veel mensen zijn het al bijna vergeten, maar in de grijze oudheid (± vóór 1992) werden stookinstallaties onderhouden door de leveranciers van die stookinstallaties of door daarin gespecialiseerde installateurs. Daarnaast werden de grote stookinstallaties bij ingebruikname geïnspecteerd door medewerkers van het gasbedrijf (de zogenaamde VISA-inspecteurs). Dit op grond van de aansluit- en leveringsvoorwaarden: gasbedrijven wilden alleen leveren aan stookinstallaties die zij "veilig" achtten.

In de negentiger jaren ging de overheid zich meer met de grote stookinstallaties bemoeien, terwijl de gasbedrijven juist afstand gingen nemen van de inspectieactiviteiten en zich terugtrokken op hun corebusiness.

In diverse Algemene Maatregelen van Bestuur in het kader van de Wet Milieubeheer werd opgenomen dat stookinstallaties jaarlijks moesten worden onderhouden (Periodiek onderhoud – PO). Daarnaast moest er bij de ingebruikname een eerste inspectie (Eerste of Bijzondere Inspectie –EBI) en daarna elke 2 jaar een Periodieke Inspectie (PI) plaatsvinden. Dat onderhoud en die inspecties moesten worden uitgevoerd door daartoe gecertificeerde bedrijven of "aantoonbaar gelijkwaardige" bedrijven. De certificeringsregeling die hierbij hoorde is de COIS-regeling (Certificering Onderhoud en Inspectie van Stookinstallaties), ook wel SCIOS –regeling genoemd. SCIOS is de stichting die de certificatieregeling beheert.

Voor het uitvoeren van Periodiek Onderhoud, Periodieke inspecties en Eerste en Bijzonder Inspecties moesten de desbetreffende medewerkers ook specifieke diploma's hebben van door SCIOS erkende opleidingsinstellingen. Dergelijke gekwalificeerde medewerkers worden respectievelijk aangeduid als de "PO-er of TPO-er", de "PI-er of TPI-er" en de "EBI-er".

Dit was ruwweg de situatie tot en met 2007.

Wijzigingen in het kader van het Activiteitenbesluit 2008

In 2008 heeft de overheid, onder andere in het kader van lastenverlichting voor de ondernemer en deregulering, in het "Activiteitenbesluit" de wettelijke eisen aan onderhoud en inspecties van stookinstallaties veranderd. Nu, in 2010, is dit eisenpakket plus nog en aantal nieuwe wijzigingen overgeheveld naar de BEMS. Hieronder geven we de huidige situatie weer:

- 1) De in de eerder genoemde 8.40 AMvB's verplicht gestelde frequentie om stookinstallaties periodiek te inspecteren is teruggebracht van éénmaal per 2 jaar naar tenminste éénmaal per 4 jaar. Dat wil overigens niet zeggen dat er niet vaker inspecties kunnen plaatsvinden. Een EBI'er kan op grond van deze aanwijzingen maar ook op grond van de complexiteit en het gebruik van de installatie het verstandig achten om de periodieke inspectie toch vaker dan éénmaal per 4 jaar te laten plaatsvinden.
De ondernemer heeft namelijk naast de in het Activiteitenbesluit/BEMS genoemde specifieke verplichtingen ook te voldoen aan de in het Activiteitenbesluit genoemde algemene verplichtingen, de zogenaamde Zorgplicht. De genoemde frequentie van uiterlijk éénmaal per vier jaar wordt door het 'Bevoegd Gezag' (hier: de milieudienst van de gemeente) aangehouden om de ondernemer aan te spreken op het niet voldoen aan de zorgplicht. Dit is de zogenaamde vangnetfunctie.
Los van de wettelijke eisen, heeft de ondernemer ook te maken met de aanwijzingen van de leverancier van de stookinstallatie, deze is hiertoe wettelijk verplicht. De fabrikant stelt dat, om het toestel goed en veilig te laten werken, deze periodiek wordt onderhouden en geïnspecteerd. Eventuele garantie- en schadeclaims zijn hieraan gelinkt.
De methodiek, zoals beschreven in de SCIOS-regeling, behelst een pakket activiteiten waarmee de ondernemer verzekerd is dat zowel aan de wettelijke eisen als aan de eisen van de toestelfabrikant wordt voldaan. Tevens weet de ondernemer dat hiermee een maximum aan bedrijfszekerheid wordt verkregen. Volgens het SCIOS-systeem wordt bij ingebruikname een uitgebreide inspectie uitgevoerd door een deskundige (EBI'er). Daarbij komen de gebreken die met het installeren en inregelen zijn ontstaan tijdig aan het licht. Ook wordt de uitvoering van stookruimte beoordeeld, voorzover die voor de veilige werking van de toestellen van belang is. Gebreken kunnen daarmee tijdig worden opgelost en wel door degene die de gebreken hebben veroorzaakt, omdat zij in deze fase hierop nog zijn aan te spreken. Bovendien geeft de EBI'er aanwijzingen voor periodieke inspectie en periodiek onderhoud. Daarmee is het mogelijk om relatief goedkoop en efficiënt het periodiek onderhoud en de inspectie uit te voeren..
- 2) Voorheen moesten toestellen geïnspecteerd en onderhouden worden indien deze een belasting hadden boven 130 kW (bovenwaarde). Nu geldt een vermogen van 100 kW en hoger.
- 3) De overheid stelt nu tevens dat meerdere toestellen met een individueel vermogen kleiner dan 100 kW maar die een gezamenlijk groter zijn dan 100 kW en een gemeenschappelijk doel dienen (bijvoorbeeld één cv-installatie) ook geïnspecteerd moeten worden. Dus ook cascade-opstellingen van 4 ketels, met elk bijv. 30 kW vermogen, vallen onder het regime van ten minste éénmaal per 4 jaar inspecteren.
- 4) Met de wijzigingen is tevens de overheidsverplichting vervallen dat er jaarlijks Periodiek Onderhoud door een daartoe gecertificeerd bedrijf moet plaatsvinden.
Dit lijkt erg bedreigend voor de bedrijven die daarvoor zijn gecertificeerd. De wettelijke verplichting waardoor zij "vast werk" hadden is nu immers vervallen. In de praktijk moet nog blijken of dit grote consequenties heeft voor de daadwerkelijke frequentie waarmee onderhoud plaatsvindt. Zoals gezegd verplicht de leverancier de ondernemer tot periodiek onderhoud van voldoende kwaliteit. Bovendien, voor de bedrijfszekerheid van de installaties is het periodieke onderhoud misschien nog wel belangrijker dan de inspecties. Eigenaren van stookinstallaties zullen het nut van onderhoud dus eerder zien dan het nut van inspecties. En als leveranciers van stookinstallaties (en mogelijk verzekeraars?) ook het belang van jaarlijks onderhoud blijven onderschrijven, dan zal de onderhoudsfrequentie vermoedelijk niet veel afnemen.
Verder blijft het natuurlijk zo dat het onderhoud van stookinstallaties iets anders is dan het onderhoud van een c.v.-keteltje thuis. Het blijft specialistisch werk, dus de kans dat voor "periodiek onderhoud" gecertificeerde bedrijven hun klanten kwijtraken aan niet-gecertificeerde "derden" is ook niet zo groot.

Het voordeel van gecertificeerde bedrijven is dat zij tevens de inspecties en het onderhoud van stookinstallaties registreren in het meldsysteem bij SCIOS. Verschillende instanties, waaronder milieudiensten, hebben toegang tot dit systeem. Er zijn overigens bedrijven die contractueel eisen dat het onderhoud in het registratiesysteem wordt opgenomen.

- 5) De gasleiding van gasmeter tot toestellen dient geïnspecteerd te worden als de betreffende toestellen onder het inspectieregime vallen.. We kennen hier 2 uitvoeringsvormen voor:
- a) **Gebouwwebonden en lichte industrie met een aansluitdruk $\leq 0,5$ bar (SCIOS-scope: 7a)**
De gasleidingen dienen 1x per 4 jaar geïnspecteerd te worden door een SCIOS scope 7a gecertificeerd bedrijf, waarbij tijdens de eerste inspectie, door een EBI-er een basisverslag opgemaakt dient te worden;
  - b) **Lichte industrie met een aansluitdruk $> 0,5$ bar en zware industrie (SCIOS-scope: 7b)**
De brandstofleidingen dienen jaarlijks geïnspecteerd te worden door een SCIOS scope 7b gecertificeerd bedrijf, waarbij tijdens de eerste inspectie, door een EBI-er, een basisverslag opgemaakt dient te worden.

En verder geldt:

- De bedrijven die deze inspecties uitvoeren behoeven niet gecertificeerd te zijn voor een van de andere scopes van de SCIOS-regeling.
- De EBI-ers en/of /PI-ers moeten aantoonbare kennis hebben in de gasdistributie of een diploma PI en EBI scope 7a en/of EBI scope 7b.
- De EBI-er en/of PI-er voor scope 7a dienen per jaar minimaal 6 scope 7a inspecties uit te voeren, hiervan dient de EBI-er minimaal 3 EBI-inspecties uit te voeren;
- De EBI-er en/of PI-er voor scope 7b dienen per jaar minimaal 2 scope 7b inspecties uit te voeren, hiervan dient de EBI-er minimaal 1 EBI-inspectie uit te voeren.

Door de komst van het Activiteitenbesluit/BEMS heeft Kiwa Training haar SCIOS opleidingsprogramma uitgebreid met een aantal nieuwe opleidingen. Zo zijn er drie nieuwe trainingen rondom het onderhoud en inspectie van brandstoftoevoerleidingen, PI scope 7a, EBI scope 7a en PI/EBI 7b. Ook een specifieke training voor het beoordelen van cascadesystemen is aan het programma toegevoegd. Voor meer informatie over alle Kiwa opleidingen verwijzen wij u naar onze website www.kiwatraining.nl. Voor vragen rondom opleidingen kunt u contact opnemen met de productmanager Rob Holtrop (rob.holtrop@kiwa.nl of 055 – 5 393 253).

Voor vragen rondom het SCIOS certificatieproces kunt u contact opnemen met Bert van Wijhe (Bert.van.Wijhe@kiwa.nl of 055 – 5 393 561)

Tot zover de stand van zaken (oktober 2010). De ontwikkelingen gaan snel, dus iedereen die ècht de actuele stand van zaken wil weten, verwijzen wij verder graag naar de websites van VROM, Infomil en SCIOS.

www.vrom.nl
www.infomil.nl
www.scios.nl